

WYMAGANIA EDUKACYJNE
Przedmiot: Specjalizacja: ZARZĄDZANIE MAŁĄ FIRMĄ
Klasy: 4 TRa, 4 TRb
rok szkolny 2025/2026

Przedmiotowe ocenianie zostało opracowane w oparciu i zgodnie z:

- Ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.;
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 13 czerwca 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;
- Wewnątrzszkolnym ocenianiem zawartym w Statucie Technikum.

Obszary oceniania

Ocenie podlegają następujące obszary.

- 1) wiadomości (stopień rozumienia i zapamiętania nabytych informacji) oraz korelowanie ich z wiedzą nabytą na innych przedmiotach;
- 2) umiejętność udziału w dyskusjach, selekcji problemów, formułowaniu sądów, obrony własnego zdania, argumentacji, zadawania pytań, wyciągania wniosków, wykorzystania w praktyce, a także korzystania i gromadzenia informacji z podręcznika, aktów prawnych, słowników, encyklopedii, prasy, tekstów źródłowych, internetu;
- 3) różne przejawy aktywności intelektualnej, w tym: rozumienie tekstów i instrukcji, praca indywidualna i w zespole, sprawne wykonywanie powierzonych zadań;
- 4) obowiązkowość i systematyczność w pracy, np. prowadzenie notatek.

Cele przedmiotowego oceniania:

- 1) rozpoznawanie poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania;

- 2) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz postępach w tym zakresie;
- 3) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
- 4) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach.

Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć uczniów.

Obowiązują następujące sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia z przedmiotu zarządzanie małą firmą:

- odpowiedź ustna;
- prace pisemne (sprawdziany, kartkówki, krzyżówki, testy, projekty);
- ocena wykonywanych ćwiczeń, kart pracy;
- ocena pracy na lekcji (wypowiedzi ustne, udział w dyskusji, obserwacja zaangażowania uczniów w czasie wykonywania zadań w grupie);
- udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach;

Nie można zgłosić nieprzygotowania grupowego przed zapowiedzianymi pisemnymi formami wiedzy i umiejętności (kartkówka, sprawdzian, karta pracy, analiza tekstu prawnego, praca z zeszytem ćwiczeń) oraz po ogłoszeniu na lekcji przez nauczyciela konieczności pisania niezapowiedzianej kartkówki.

Pisemne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

Kartkówka – obejmuje zakres materiału z trzech ostatnich godzin lekcyjnych, materiał będący tematem lekcji bieżącej, którą nauczyciel może przeprowadzić bez uprzedzenia. Krótkie wypowiedzi pisemne uczniów (kartkówki) mogą być stosowane w ciągu danego okresu w dowolnych ilościach bez wcześniejszego informowania uczniów. Jeżeli w czasie kartkówki uczeń korzysta z niedozwolonych materiałów, pracuje niesamodzielnie lub przeszkadza innym otrzymuje ocenę niedostateczną.

Sprawdzian – obejmujący zakres materiału z działu/rozdziału, który nauczyciel może przeprowadzić z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie pisemnym ma on obowiązek zaliczenia go w ciągu 2 tygodni, w szczególnych

przypadkach losowych uczniów może mieć ustalony drugi termin. Nieobecność na sprawdzianie pisemnym w I i w II terminie uprawnia nauczyciela do wpisania uczniowi oceny niedostatecznej. W przypadku pisania sprawdzianu w II terminie kryteria oceny nie ulegają zmianie. Jeżeli w czasie sprawdzianu uczeń korzysta z niedozwolonych materiałów, pracuje niesamodzielnie lub przeszkadza innym otrzymuje ocenę niedostateczną. Czas napisania sprawdzianu będzie uzależniony od jego formy, jednak nie będzie dłuższy niż czas trwania jednostki lekcyjnej.

Jeżeli klasa swoim niestosownym zachowaniem uporczywie uniemożliwia pracę nauczycielowi, ma on prawo przerwać prowadzenie lekcji i zadać przewidziany na nią materiał do samodzielnego opracowania, a na następnej lekcji sprawdzić przygotowanie uczniów (np. w formie kartkówki) i ocenić je.

Poprawione prace pisemne są oddawane uczniom do wglądu oraz omówione, w terminie nieprzekraczającym 14 dni, licząc od dnia ich napisania.

Aktywność ucznia na lekcji

Za poprawność odpowiedzi, wykonywanie ćwiczeń i czynny udział w lekcji uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą lub „+”, a za pasywną postawę na zajęciach uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną lub „-”. Za uzyskanie pięciu „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Analogicznie uczeń może również otrzymać ocenę niedostateczną za trzy „-” np. w przypadku braku udziału w lekcji.

Na zajęciach obowiązuje kultura dyskusji. Uczniowie są zobowiązani aktywnie uczestniczyć w lekcjach, nie przeszkadzać kolegom i nauczycielowi w trakcie zajęć oraz przestrzegać zasad BHP.

Jeżeli klasa swoim niestosownym zachowaniem uporczywie uniemożliwia pracę nauczycielowi, ma on prawo przerwać prowadzenie lekcji i zadać przewidziany na nią materiał do samodzielnego opracowania, a na następnej lekcji sprawdzić przygotowanie uczniów (np. w formie kartkówki) i ocenić je.

Ilość plusów	Ocena z aktywności
+++++	Bardzo dobry
++++	Dobry

+++	Dostateczny
++	Dopuszczający

Prace długoterminowe/projekty

Ocenie podlegać będzie samodzielna praca długoterminowa ucznia, tj. gromadzenie i dokumentacja różnych źródeł informacji, czytanie i twórcze wykorzystanie literatury, osiągnięcia w konkursach czy olimpiadach. Za udział w konkursie bądź olimpiadzie na szczeblu szkolnym – uczeń uzyskuje ocenę częściową bardzo dobrą, za udział w etapie wojewódzkim bądź okręgowym – ocenę częściową celującą. Za uzyskanie tytułu laureata w konkursie (olimpiadzie) na szczeblu krajowym uczeń otrzymuje roczną ocenę celującą.

Kryteria oceniania

W ocenianiu bieżącym ocenie podlegają wiadomości ucznia, umiejętności poszukiwania wiedzy, praktycznego działania, umiejętność komunikowania się i postawy. W sali lekcyjnej obowiązuje wszystkich przestrzeganie zasad BHP, przedstawionych przez nauczyciela na pierwszej lekcji we wrześniu.

Oceny częściowe, śródroczne i roczne wystawiane są według skali:

- 1) stopień celujący – 6;
- 2) stopień bardzo dobry – 5;
- 3) stopień dobry - 4;
- 4) stopień dostateczny – 3;
- 5) stopień dopuszczający – 2;
- 6) stopień niedostateczny -1.

Nie stosuje się znaków: plus „+” oraz minus „-” przy ocenach bieżących.

Uzyskana przez ucznia ocena jest jawna i uzasadniona przez nauczyciela.

W zależności od zdobytych punktów uczeń otrzymuje następujące oceny:

Skala oceniania wiedzy ucznia:

0% - 49%	- ocena niedostateczna (1)
50 % - 60%	- ocena dopuszczająca (2)

61% - 75%	- ocena dostateczna (3)
76% - 90%	- ocena dobra (4)
91 % - 99% %	- ocena bardzo dobra (5)
100 %	- ocena celująca (6)

Wymagania na poszczególne oceny

1. OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych,
- dysponuje wiedzą wykraczającą poza program nauczania;
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodnie z omawianą na zajęciach problematyką;
- samodzielnie dokonuje interpretacji skomplikowanych problemów ekonomicznych;
- wykazuje dużą aktywność na zajęciach edukacyjnych;
- wysuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen;
- aktywnie uczestniczy w pracach na zajęciach lekcyjnych, w kołach zainteresowań;
- osiąga sukcesy w konkursach (olimpiadach) na szczeblu okręgowym/wojewódzkim i centralnym;
- biegle posługuje się fachową terminologią;
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia;
- łączy wiedzę z różnych przedmiotów;
- terminowo realizuje zadania;
- charakteryzuje zjawiska ekonomiczne posługując się kategoriami ekonomicznymi;
- analizuje zjawiska i procesy gospodarcze w otaczającej go rzeczywistości;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych;
- samodzielnie i bezbłędnie redaguje i sporządza dokumenty.

2. OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności zawodowe w stopniu gwarantującym wysoki poziom kwalifikacji zawodowych;
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne związane z zawodem;
- sprawnie posługuje się terminologią właściwą dla zawodu;
- potrafi argumentować własne rozwiązania problemów;
- w pełni przyswoił wiadomości objęte podstawą programową;
- wykazuje zainteresowanie przedmiotem, jest aktywny na zajęciach;
- samodzielnie redaguje dokumenty na podstawie otrzymanych dyspozycji;
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- posługuje się prawidłowo narzędziami i miarami ekonomicznymi;
- potrafi samodzielnie formułować wnioski;
- terminowo realizuje zadania;
- wykorzystuje różne źródła wiedzy;
- umiejętnie stosuje posiadaną wiedzę w praktyce;
- poprawnie analizuje różne wskaźniki ekonomiczne;
- jest aktywny na lekcjach;
- wykonuje prace w sposób estetyczny;
- pracuje systematycznie;
- stosuje się do zasad bhp właściwych w zawodzie.

3. OCENA DOBRA

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności właściwe dla przedmiotu zarządzanie małą firmą w stopniu pozwalającym na skuteczne wykonywanie zawodu;
- potrafi prawidłowo rozpoznać problem zawodowy i zaproponować typowy sposób rozwiązania;
- zna i stosuje pojęcia i zasady właściwe dla danego przedmiotu;
- opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania w stopniu dobrym;

- stosuje podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania małą firmą;
- samodzielnie rozwiązuje zadania teoretyczne lub praktyczne;
- zna i potrafi zinterpretować podstawowe wskaźniki ekonomiczne;
- sporządza typowe dokumenty (bez pomocy nauczyciela);
- poprawnie rozwiązuje zadania o pewnym stopniu trudności;
- wykazuje aktywność na lekcjach;
- przedstawia wyniki samodzielnej pracy;
- posługuje się wystarczającym słownictwem oraz właściwą terminologią;
- poprawnie wykonuje ćwiczenia i polecenia;
- potrafi odpowiednio dobrać, obliczyć i zinterpretować wskaźniki analizy ekonomicznej;
- potrafi prawidłowo interpretować teksty i schematy.

4. OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności z przedmiotu zarządzanie małą firmą w zakresie pozwalającym na rozwiązywanie większości problemów i zadań;
- zna podstawowe pojęcia, zasady i prawa właściwe dla danego przedmiotu;
- dysponuje podstawową wiedzą określoną w programie nauczania z przedmiotu zarządzanie małą firmą;
- wiedza ucznia jest fragmentaryczna i wyrywkowa;
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności (zazwyczaj przy pomocy nauczyciela);
- z niewielką pomocą nauczyciela dobiera dane i oblicza wskaźniki analizy ekonomicznej;
- zna podstawowe pojęcia, zasady i prawa;
- nie potrafi interpretować wyników (wyciągać wniosków);
- niezbyt aktywnie uczestniczy w zajęciach;
- samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia,
- uczestniczy w pracach i zadaniach zespołowych,
- redaguje dokumenty, wypełnia formularze, popełniając błędy;
- przy pomocy nauczyciela potrafi dokonać analizy typowego zjawiska, problemu ekonomicznego i zaproponować rozwiązanie.

5. OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- wykazuje spore luki w wiadomościach objętych programem nauczania;
- opanował w stopniu elementarnym wiadomości i umiejętności z przedmiotu zarządzanie małą firmą, w zakresie pozwalającym na rozwiązywanie większości problemów i zadań;
- potrafi, z pomocą nauczyciela, przedstawić wyniki własnej pracy w formie ustnej i pisemnej oraz ćwiczeniowej;
- z pomocą nauczyciela dobiera dane do analizy ekonomicznej;
- zapamiętuje wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć;
- potrafi określić podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania małą firmą;
- rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności (zazwyczaj przy pomocy nauczyciela);
- nie potrafi samodzielnie wyciągać wniosków;
- nie jest aktywny na zajęciach;
- sporządza/wypełnia dokumenty tylko przy znacznej pomocy nauczyciela;
- operuje bardzo prostym językiem, ubogim pod względem leksykalnym.

6. OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował wiadomości objętych podstawą programową, powstałe w wiadomościach braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy w zakresie nauczanego przedmiotu;
- nie zna podstawowych pojęć, nie potrafi stosować wiadomości do wykonywania podstawowych czynności praktycznych, nie rozumie pytań i poleceń;
- nie przygotowuje się do lekcji;
- dokumenty, formularze sporządza/wypełnia bardzo niestarannie, popełniając liczne błędy merytoryczne;
- nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań, nawet przy pomocy nauczyciela;
- w wypowiedziach, ćwiczeniach popełnia bardzo poważne błędy;
- odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcjach;
- braki, jakie wykazuje nie pozwalają na dalsze kształcenie.

Wystawianie oceny śródrocznej i rocznej

- ocenę śródroczną i roczną wystawia nauczyciel zgodnie z terminem podanym w zarządzeniu dyrektora szkoły;
- ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych;
- przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej największe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów;
- ocena niedostateczna powinna być podana do wiadomości ucznia i jego rodziców na dwa tygodnie przed klasyfikacją śródroczną i końcową;
- w przypadku uzyskania przez ucznia oceny niedostatecznej za pierwszy okres, uczeń ma możliwość jej poprawienia w terminie określonym przez nauczyciela. Pozytywna ocena roczna uzależniona jest od opanowania materiału w stopniu co najmniej dopuszczającym w I i II okresie;
- ocenę celującą roczną otrzymuje uczeń, który otrzymał oceny cząstkowe celujące lub otrzymał w toku nauczania oceny semestralne bardzo dobre i wykonał pracę dodatkową na ocenę celującą.

Nieprzygotowanie do zajęć

Uczeń ma prawo, przed lekcją, zgłosić nieprzygotowanie do zajęć, dwa razy w ciągu okresu. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza niezwłocznie po wejściu do klasy, zanim nauczyciel rozpocznie odpytywanie lub sprawdzanie prac pisemnych.

Klasyfikowanie uczniów

Uczeń może być niesklasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w planie szkolnym. Jeżeli są podstawy do ustalenia oceny klasyfikacyjnej (uczeń zdał materiał nauczania realizowany na opuszczonych przez niego lekcjach), to nauczyciel może ucznia sklasyfikować.

W sprawach nieuregulowanych niniejszym Przedmiotowym Ocenianiem mają zastosowanie przepisy Wewnątrzszkolnego Oceniania zawarte w Statucie Technikum.

Opracowała:
Dominika Krawczyk

